

Christian 10.s feltuniform, 1920

A7-1985

Introduktion

Beskrivelse, materialer, snit

Mode

Dragtens historie

Tilstand

Konservering

Andre dragter som tilhørte Christian 10.

Kilder, litteratur

Introduktion

Denne type uniform betød specielt meget for Christian 10. – selv om den kradses – fordi han bar den ved sit livs største øjeblik. Da Kongen red over grænsen til Sønderjylland i 1920 bød han en tabt del af Danmark tilbage. Han valgte at bære feltuniformen, som også de menige soldater bar i krig, i stedet for generalens gallauniform. Kun tre guldstjerner på kraven og tre striber rundt om kasketten afslører, at han er general, og kun bryststjernerne for Elefant- og Dannebrogordenerne afslører, at han er konge.

Uniformen er syet af tykt, lidt groft, filltet uldstof. Den er flot og solidt syet – men den kradses stadig. Feltuniformen består af en jakke (*våbenfrakken*), ridebukser, kasket og støvler. Fra det brede, sorte læderbælte hænger generalssablen.

I 1916 blev den grå farve indført for danske uniformer. Fem år tidligere var våbenfrakken blevet enkelt-radet med nedfaldskrave og brystlommer. De blev kopieret fra de populære sportsdragter, som havde været mode for mænd i flere årtier. Ridebukserne er af præcis samme snit, som man brugte civilt, med god plads til lår og knæ, men smalle nok til at kunne proppes ned i ridestøvlerne. Og ligesom ridebukser i dag er der forstærkninger af ruskind indvendigt ved knæene.

Beskrivelse, materialer, snit

Uniformen består af våbenfrakke (jakke), benklæder og kasket. Desuden findes en kappe.

Våbenfrakken har en 7 cm høj krave, som blev påbudt på uniformerne efter Christian 10. blev konge. Selv foretrak den høje krave, fordi den klædte hans næsten 2 m høj skikkelse bedst – og derfor blev uniformsreglementet ændret, så alle bar den høje krave. Frakken er enkelt-radet og lukkes midt for med otte hvide metalknapper. På hver knap står tre løver og ni hjerter i relief som i Rigsvåbenet. Skulderstropperne er generalsdistinktionerne ligesom de tre sølvbroderede stjerner på kraven. Der er to rummelige brystlommer med læg og klap. Jakken er skåret over i taljen med et tilsat skøde, der dog er meget slank. Der findes stadig lommer på hver side af slidsen midt bag.

På venstre bryst findes syede trenser til ordener og et ordensspænde. Der er båndfarver for Elefantorden, Dannebrogordenens storkommandør, Dannebrogsmændenes Hæderstegn og en svensk orden. På venstre brystlomme findes trenser til to bryststjerner i metal.

Ærmerne har nederst en ombukket, fastsyet manchete, som ender i en opadrettet spids. Her placerer man broderede gradstegn på galauniformerne, men ikke på feltuniformen. Manchetten lukkes med en enkelt lille metalknap.

Frakken er foret med et kipervævet, gråt uldstof, mens ærmerne er foret med et beigefarvet silkestof med indvævede, dobbelte blå striber.

Der er en lille hemmelig lomme i det øverste venstre forstykke lige under kraven – man kan lige få et par fingre ind og fiske en lille ting op. Hvad har Kongen mon haft i den?

I jakkens indvendige brystlomme i venstre forstykke står et mærkat med "U. Ipsen Co., Hs Maj. Kongen, no. 327, Okt. 1927". Denne uniform er syet syv år efter Genforeningen, men magen til den, Kongen bar den dag. Jakken er 68 cm lang midtfor, 73 cm midtbag, ærmelængden er 71 cm.

Et enkelt og robust **læderbælte og gehæng** af sort læder bæres over jakken.

Benklæderne har en bukselinning som går meget højt op i ryggen så de ikke glider ned når man er til hest. De er meget vide over lårene og smalle ved knæene. Midtfor en knappet gylp. Der er knapper i linningen til seler.

Sablen, eller rettere, *pallask'en*, er af stål.

Dragtens historie, udstillingshistorie

Uniformen er tilgået Rosenborgsamlingen i 1947, fra Christian 10.s dødsbo (garderoben på Amalienborg).

Udstillet på Amalienborg 1977-1982, 1994-1996.

Rosenborg: "Konger på Rad" 1997.

Tilstand, konservering

Uniformen er i god stand. Ved montering til udstillingen på det første Glücksborg-museum på Amalienborg (1977) blev uniformen klædt på en gine med påstøbte støvler, hvilket gør, at benklæderne ikke mere kan tages af.

Andre dragter, som tilhørte Christian 10.

I Amalienborgsamlingen findes to uniformer, der tilhørte Christian 10. På Tøjhusmuseet findes en række af Christian 10.s danske uniformer, foruden udenlandske uniformer fra Kongens ærescharger i bl.a. Sverige, Norge, Preussen (et regiment som gik i arv fra Frederik 8.), Tyskland og England.

Kilder, litteratur

Amalienborg billedvejledning, 1994.

"Uniformer", udstillingskatalog fra Tøjhusmuseet, 1952.